

Wielki Impres tenwarzyszyński wspaniałe miejsce w wyjątkowej scenerii do nadzwyczajnej wycieczki i spaceru przez Park, położony w wyjątkowej dolinie Głuchowca na bagnach Czerw. Niemniej interesująca była wycieczka na stanowisko typu terrenaż w Faldie i Przegle w pobliżu Parku. Uczestnicy wspaniałe mieli też niezwykłą okazję do zapoznania się „z pierwszą ręką” z wybitnymi nowocześniejszymi badaczami „Czerwianami i Słowianami”, dzięki obywatelskiej wykładni Wiktora Lejwera Głuchowca i Hanny Northwesterów Obłoczek. Ponadto uczestnicy wzięli udział w wyjątkowej imprezie archeologicznej z Europejską konferencją w Łodzi, zorganizowaną przez Instytut wspaniałych zabytków.

Wspaniałe Kadrowe

„PROBLEMY KULTURY TRZCINIECKIEJ”

W dniu 16 czerwca 1993 roku w salach Muzeum Okręgowego w Rzeszowie odbyło się spotkanie dyskusyjne „Problemy kultury trzcinińskiej”. Spotkanie to zostało zorganizowane przez Oddział Rzeszowski Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich oraz Muzeum Okręgowe w Rzeszowie z inicjatywy dyrektora tegoż muzeum dr Sylwestra Czopka. Podstawą do dyskusji były cztery referaty przygotowane przez archeologów młodego pokolenia. Dr Elżbieta Kłosińska z Instytutu Archeologii i Etnografii, Oddział Wrocław nadesłała pracę pod tytułem *Kultura trzcinińska w międzyrzeczu Prośny i Warty*. Poruszyła w niej problemy pojawienia się, datowania i kontaktów kultury trzcinińskiej na terenach Nadwarcia. Na tle dotychczasowych koncepcji przedstawiła rekonstrukcję jej kohabitacji z innymi zespołami kulturowymi, np. z kulturą unietycką, iweńską, z zespołami episznurowymi, grupą nowocerekwiańską a przede wszystkim z kulturą przedłużyczką. Dr Halina Taras z Katedry Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie przedstawiła referat pt. *Południowo-wschodnia strefa kultury trzcinińskiej*. Autorka skoncentrowała się w swoim wystąpieniu na zagadnieniach chronologii i specyfiki regionalnej materiałów pochodzących z międzyrzecza Wisły i Bugu. Opierając się głównie na nielicznej serii dat radiowęglowych oraz na przesłankach natury osadniczej i na braku tzw. południowych nawiązań wskazała na możliwość pojawienia się najstarszych zespołów trzcinińskich w północno-wschodniej strefie jej występowania. Systematyczny kurs najnowszych osiągnięć w zakresie badań nad chronologią omawianej kultury na terenach zachodniej Małopolski przedstawił mgr Jacek Górski z Oddziału nowohuckiego Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Tytuł jego wystąpienia brzmiał: *Periodyzacja kultury trzcinińskiej na lessach podkrakowskich*. Istotną jego zaletą było wykorzystanie masowych materiałów osadowych w połączeniu z podstawami tradycyjnej chronologii kultury trzcinińskiej, opartej na analizach przedmiotów metalowych. Mgr Jan Gancarski z Muzeum Regionalnego w Jasle w referacie pt. *Pogranicze kultury trzcinińskiej i otomańskiej — grupa jasielska* zaprezentował nowe spojrzenie na materiały z przełomu wczesnego i starszego brązu z obszaru Dołów Jasielsko-Sanockich. Poza wymienionymi w tytule swego wystąpienia wymienił również elementy grupy pleszowskiej ze schyłku kultury mierzanowickiej.

W założeniach organizatora tego spotkania równie ważną jego częścią, co wymienione wyżej referaty, miała być dyskusja. Ze względu na nieobecność autorki pierwszego wystąpienia, skoncentrowała się ona na problemach poruszanych w trzech pozostałych. W przypadku referatu H. Taras dyskutanci podkreślali niezadawalający stan bazy źródłowej na terenach Lubelszczyzny, podkreślając konieczność podjęcia

systematycznych badań wykopaliskowych na stanowiskach osadniczych, co w świetle wcześnie datowanych tam materiałów może mieć szczególnie istotne znaczenie. W kontekście tym wymowne okazało się zaawansowanie studiów chronologicznych na terenach podkrakowskich — punktem wyjścia których była analiza ceramiki z osady w Jakuszowicach — prezentowane przez J. Górskiego. Podkreślano również konieczność szerszego odwołania się do dorobku archeologii węgierskiej w próbach synchronizacji rozwoju kulturowego terenów położonych po północnej i południowej stronie Karpat, czemu asumpt dało wystąpienie J. Gancarskiego.

Organizatorzy planują opublikowanie materiałów z tego spotkania wraz z obszernymi fragmentami dyskusji, której uczestnikami byli archeolodzy z Krakowa, Lublina, Rzeszowa, Tarnobrzega i Tarnowa.

Sławomir Kadrow

